

The background features a decorative graphic consisting of three blue circles of varying sizes, each with a darker blue center and a lighter blue outer ring. These circles are arranged in a triangular pattern, with the largest one at the top, a smaller one in the middle, and another large one at the bottom right. Thin blue lines intersect to form a large triangle that frames the central text.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2023-24

Περιεχόμενα

Πρακτικές Γλωσσικές Ασκήσεις (ΠΓΑ)	4
1. Γενική περιγραφή για όλη τη σειρά μαθημάτων ΠΓΑ: Γλώσσα Ι έως Γλώσσα ΙV.....	4
2. Επιμέρους περιγραφές μαθημάτων.....	4
SPR 1: Γλώσσα Ι – α΄ εξάμηνο.....	4
SPR 3: Γλώσσα ΙΙΙ – γ΄ εξάμηνο.....	5
1ο εξάμηνο	6
DGY 10: Εισαγωγή στη Γλωσσολογία.....	6
DGY 12: Φωνητική / Φωνολογία.....	6
DGY 17: Πραγματολογία.....	7
DLY 20: Εισαγωγή στην Επιστήμη της Λογοτεχνίας Ι.....	7
DLY 25: Σύγχρονη Λογοτεχνία.....	8
3ο εξάμηνο	8
DAY 02: Εισαγωγή στον επιστημονικό τρόπο εργασίας.....	8
DGY 14: Λεξικολογία.....	9
DGY 19: Εισαγωγή στη Διδακτική της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας ΙΙ.....	10
DLY 22: Λογοτεχνία του 18ου αιώνα.....	10
DLY 27: Συγκριτική Φιλολογία.....	11
5ο και 7ο εξάμηνο	12
DGA 30: Φωνητική / Φωνολογία	12
DGA 31: Μορφολογία	12
DGA 33: Ζητήματα Γερμανικής Σύνταξης.....	12
DGA 34: Λεξικολογία.....	13
DGA 36: Συγκριτική Γλωσσολογία.....	13
DGB 46: Γλωσσολογία της Γραφής.....	14
DGB 47: Εκμάθηση Δεύτερης / Ξένης Γλώσσας.....	14
DGC 49: Υπολογιστική Γλωσσολογία	15
DGD 56 (ΠΔΕ 2): Η Διδασκαλία της Γερμανικής στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	16
DGD 61 (ΠΔΕ 3): Ανάπτυξη λεξικολογικής Ικανότητας στη διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας.....	17
DLA 65: Λογοτεχνία μεταξύ 1900 και 1945.....	17
DLA 69: Vormärz / Biedermeier / Ρεαλισμός.....	18
DLB 71: Λογοτεχνία και Μέσα.....	19
DLB 77: Λογοτεχνία και Οικολογία.....	19
DLC 78: Κριτική Λογοτεχνικής Μετάφρασης.....	20
DLD 81: Διαπολιτισμικά Ζητήματα.....	20

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2023-2024

Πρακτικές Γλωσσικές Ασκήσεις (ΠΓΑ)

1. Γενική περιγραφή για όλη τη σειρά μαθημάτων ΠΓΑ: Γλώσσα I έως Γλώσσα IV

Στόχος των μαθημάτων που περιλαμβάνονται στις «Πρακτικές Γλωσσικές Ασκήσεις» (ΠΓΑ) είναι η ενίσχυση της γλωσσικής επάρκειας των φοιτητών, οι οποίοι στα πρώτα εξάμηνα σπουδών βρίσκονται αντιμέτωποι με συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις στη γνώση και χρήση της γερμανικής γλώσσας. Με την προσφορά τεσσάρων μαθημάτων γλώσσας, τα οποία αντιστοιχούν στα τέσσερα πρώτα εξάμηνα των σπουδών, επιδιώκεται η συστηματική υποστήριξη της εκμάθησης της Γερμανικής, ώστε με την ολοκλήρωση των μαθημάτων των ΠΓΑ οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να έχουν αποκτήσει σε προχωρημένο επίπεδο (Γ1) τόσο γενικές επικοινωνιακές, όσο και ειδικές γλωσσικές δεξιότητες. Οι δεξιότητες αυτές αποτελούν βασικό εργαλείο για την ολοκλήρωση των σπουδών, αλλά και για τη μετέπειτα επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

Στις ΠΓΑ περιλαμβάνονται μαθήματα κορμού (τρεις ώρες την εβδομάδα για κάθε μάθημα) και μαθήματα εμβάθυνσης/εμπέδωσης (επίσης τρεις ώρες εβδομαδιαίως για κάθε μάθημα). Διδάσκεται τόσο η πρόσληψη όσο και η παραγωγή λόγου και εξασκείται τόσο η γραπτή όσο και η προφορική έκφραση. Στη διδασκόμενη ύλη περιλαμβάνονται αυθεντικά κείμενα γενικού ενδιαφέροντος και κείμενα από τους επιμέρους τομείς των σπουδών Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, όπως: Γλωσσολογία, Λογοτεχνία, Διδακτική, Επιστήμη της Μετάφρασης, Γερμανική Ιστορία κ.ά. Παράλληλα με τα μαθήματα είναι απαραίτητη και η κατ' οίκον μελέτη των φοιτητών και φοιτητριών, προκειμένου να μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των εξετάσεων στο τέλος του εξαμήνου. Ακολουθούν επιμέρους περιγραφές για τα μαθήματα γλώσσας του α' και του γ' εξαμήνου.

2. Επιμέρους περιγραφές μαθημάτων

SPR 1: Γλώσσα I – α' εξάμηνο

Διδάσκοντες: *Ιωάννα Ρίζου, Αναστασία Χουρναζίδη*

Στο μάθημα αυτό, το οποίο απευθύνεται στους φοιτητές και τις φοιτήτριες του πρώτου εξαμήνου, εξετάζονται και αναλύονται κείμενα κυρίως από τους τομείς *Γερμανικός πολιτισμός, Γερμανική Γλώσσα, Εκπαίδευση και Σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα*. Παράλληλα γίνεται επανάληψη και εμπέδωση των βασικών φαινομένων της γερμανικής Γραμματικής επιπέδου B1.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να επεξεργάζονται γραπτά κείμενα από τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο καθώς και κείμενα γενικού ενδιαφέροντος από τους τομείς που αναφέρονται παραπάνω,
- συντάσσουν κείμενα με σαφή διάρθρωση όπως, εκθέσεις ποικίλης θεματολογίας, περιγραφές και επιστολές,
- παρουσιάζουν προφορικά το περιεχόμενο ενός κειμένου που διάβασαν,
- συζητούν για θέματα, τα οποία τους είναι οικεία (π.χ. καθημερινή ζωή, προσωπικές εμπειρίες και ενδιαφέροντα, ελεύθερος χρόνος),

- εκφράζουν με κατανοητό τρόπο – γραπτά και προφορικά – την άποψή τους για ένα ζήτημα.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραπτή και προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (με βαρύτητα στον τελικό βαθμό: 60% ο βαθμός της γραπτής εξέτασης προς 40% ο βαθμός της προφορικής εξέτασης. Ο φοιτητής θα πρέπει να πάρει τη βάση (πέντε) τόσο στη γραπτή όσο και στην προφορική εξέταση, προκειμένου να κατοχυρώσει το μάθημα.)*

SPR 3: Γλώσσα III – γ' εξάμηνο

Διδάσκοντες: *Ιωάννα Ρίζου, Νάνσυ Κοντομήτρου, Έλενα-Φοίβη Χυτήρη*

Στο μάθημα αυτό, το οποίο απευθύνεται στους φοιτητές και τις φοιτήτριες του γ' εξαμήνου, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στον γραπτό λόγο και στην εξάσκηση της ικανότητας στη γραπτή έκφραση. Παράλληλα γίνεται επανάληψη και εμπέδωση βασικών φαινομένων της Γραμματικής, τα οποία είναι σημαντικά για τον επιστημονικό λόγο. Στην ύλη περιλαμβάνονται περιγραφικά κείμενα επιπέδου B2, καθώς και κείμενα γραμμένα σε απλή επιστημονική γλώσσα από τους τομείς των σπουδών (π.χ. γερμανική Ιστορία, Επιστήμη της Μετάφρασης, Εκμάθηση και Διδασκαλία ξένης γλώσσας). Ως προς την ανάπτυξη της γραπτής έκφρασης, διδάσκονται κυρίως μορφές γραπτού λόγου, οι οποίες βασίζονται σε ένα κείμενο-βάση (π.χ. η περίληψη, η επέκταση κειμένου και ο σχολιασμός κειμένου ή θέσης / θέσεων).

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να επεξεργάζονται περιγραφικά κείμενα και κείμενα από τους τομείς των σπουδών τους που είναι γραμμένα σε απλή επιστημονική γλώσσα,
- αποδίδουν σε μορφή γραπτής περίληψης τα κυριότερα σημεία ενός περιγραφικού ή ενός απλού επιστημονικού κειμένου,
- χρησιμοποιούν συγκεκριμένα εκφραστικά μέσα, για να αποδίδουν με κατανοητό τρόπο τις θέσεις του συγγραφέα από ένα κείμενο που επεξεργάζονται,
- παρουσιάζουν προφορικά ένα επιστημονικό κείμενο και να απαντούν σε σχετικές ερωτήσεις.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραπτή και προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (με βαρύτητα στον τελικό βαθμό: 60% ο βαθμός της γραπτής εξέτασης προς 40% ο βαθμός της προφορικής εξέτασης. Ο φοιτητής θα πρέπει να πάρει τη βάση (πέντε) τόσο στη γραπτή όσο και στην προφορική εξέταση, προκειμένου να κατοχυρώσει το μάθημα.)*

1^ο εξάμηνο

DGY 10: Εισαγωγή στη Γλωσσολογία

Διδάσκων: *Μάριος Χρύσου*

Η Γλωσσολογία αποτελεί μία από τις κύριες επιστημονικές κατευθύνσεις της Γερμανικής Φιλολογίας. Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους/τις φοιτητές/τριες στις βασικές έννοιες της Γλωσσολογίας, τη θεωρία και την εξέλιξή της, τις μεθόδους και τα αποτελέσματά της. Προς αυτή την κατεύθυνση θα εξεταστούν επιλεγμένα ερευνητικά πεδία της όπως η Σημειολογία, η Σύνταξη, η Κειμενογλωσσολογία και η Κοινωνιογλωσσολογία προκειμένου να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με την ορολογία τους. Επιπλέον, θα εξεταστούν οι μέθοδοι των ερευνητικών αυτών των πεδίων και θα εφαρμοστούν στην πράξη με βάση συγκεκριμένα παραδείγματα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- περιγράφουν τα βασικά ερευνητικά πεδία της Γλωσσολογίας και την εξέλιξή τους,
- καταδεικνύουν πρακτικές εφαρμογές της Γλωσσολογίας και να διατυπώνουν ορισμούς της γλώσσας αξιοποιώντας ποικίλα κριτήρια,
- περιγράφουν τις βασικές έννοιες της Γλωσσολογίας και να τις πλαισιώνουν με κατάλληλα γλωσσικά παραδείγματα από τη Γερμανική,
- αναλύουν απλά γλωσσικά φαινόμενα εφαρμόζοντας τις μεθόδους της Γλωσσολογίας και χρησιμοποιώντας κατάλληλα την επιστημονική ορολογία της.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

DGY 12: Φωνητική / Φωνολογία

Διδάσκουσα: *Ευδοκία Μπαλάση*

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η ενασχόληση με τις βασικές έννοιες της Φωνητικής και της Φωνολογίας. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη σύγκριση μεταξύ γερμανικής και ελληνικής γλώσσας σε φωνητικό και φωνολογικό επίπεδο.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες είναι σε θέση να γνωρίζουν:

- τη σημασία των σημαντικότερων εννοιών του επιστημονικού Κλάδου της Φωνητικής και Φωνολογίας,
- τη Φωνητική της Γερμανικής και Ελληνικής,
- τη φωνητική μεταγραφή (IPA),
- τους σημαντικότερους φωνολογικούς κανόνες της Γερμανικής και Ελληνικής,
- τα λάθη προφοράς που είναι πιθανόν να εμφανιστούν σε Έλληνες ομιλητές της Γερμανικής.

Τρόπος αξιολόγησης: *προφορική εξέταση*

DPY 17: Πραγματολογία

Διδάσκουσα: Άννα Χήτα

Λαμβάνοντας υπόψη τον επικοινωνιακό σκοπό, τις προσδοκίες και τα ενδιαφέροντα του ομιλητή και του ακροατή, εξετάζονται λεκτικές πράξεις και οι επικοινωνιακές συνθήκες, εντός των οποίων πραγματώνονται αυτές.

Θα αναλυθούν οι θεωρητικές προσεγγίσεις των Austin, Searle και Wunderlich που αφορούν στις σχέσεις μεταξύ γλωσσικού σημείου και χρήστη αυτού, καθώς και το ζήτημα, πώς και με ποιες συνέπειες χρησιμοποιούνται γλωσσικά σημεία.

Φοιτητές/τριες που ολοκληρώνουν επιτυχώς το μάθημα

- γνωρίζουν τις βασικές θεωρητικές απόψεις και διαστάσεις της πραγματολογικής προσέγγισης,
- αναγνωρίζουν και περιγράφουν λεκτικές πράξεις, και
- μπορούν
 - να αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών σε συναφή ζητήματα της Συγκριτικής γλωσσολογίας, της Διδακτικής και της Μεταφρασεολογίας, καθώς και
 - να αξιοποιούν τη θεωρητική τους γνώση σε πρακτικά ζητήματα που σχετίζονται με την Διδασκαλία ή/και την Μετάφραση.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

Συγγράμματα Ευδόξου (εναλλακτικά):

Der semiotische Rhombus, Friederiki Batsalia (ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός βιβλίου: 82, [Λεπτομέρειες](#))

Εισαγωγή στην Πραγματολογία, Κανάκης Κώστας (ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός βιβλίου: 9828, [Λεπτομέρειες](#))

DLY 20: Εισαγωγή στην Επιστήμη της Λογοτεχνίας I

Διδάσκουσα: Όλγα Λασκαρίδου

Στο μάθημα αυτό παρουσιάζονται βασικές έννοιες της επιστήμης της λογοτεχνίας. Οι φοιτητές και φοιτήτριες ασκούνται στη χρήση ειδικής ορολογίας (Literatursemiotik) με βάση παραδείγματα από τη γερμανική λογοτεχνία (π.χ. σύντομα κείμενα και αποσπάσματα έργων). Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών και φοιτητριών με το αντικείμενο και η ανάπτυξη της ικανότητάς τους για αυτοδύναμη ενασχόληση με τη λογοτεχνία. Στο κέντρο του ενδιαφέροντος βρίσκονται μικρές λογοτεχνικές φόρμες και σχήματα λόγου (όπως π.χ. η μεταφορά ή το σύμβολο).

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

- να (ανα)γνωρίζουν, να εντοπίζουν και να ορίζουν θεωρητικούς όρους, που αποτελούν βασικά εργαλεία για την κατανόηση και την ερμηνεία λογοτεχνικών κειμένων,
- να κατανοούν, να αναγνωρίζουν και να ερμηνεύουν βασικά λογοτεχνικά φαινόμενα,

- να εφαρμόζουν τις γνώσεις τους από το πεδίο της θεωρίας της λογοτεχνίας στη λογοτεχνική πράξη, εντοπίζοντας στα κείμενα τα λογοτεχνικά φαινόμενα, τα οποία θα έχουν διδαχθεί,
- να εφαρμόζουν τις γνώσεις τους σε διαφορετικά παραδείγματα λογοτεχνικής πράξης,
- να συντάσσουν οι ίδιοι σύντομα κείμενα με τα υπό συζήτηση λογοτεχνικά φαινόμενα.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

DLY 25: Σύγχρονη Λογοτεχνία

Διδάσκουσα: *Θεολογία Τράκα*

Το μάθημα στοχεύει στην παρουσίαση σημαντικών τάσεων και συγγραφέων της γερμανόφωνης λογοτεχνίας μετά το 1945, εξοικειώνοντας παράλληλα τους φοιτητές και τις φοιτήτριες με την κριτική προσέγγιση λογοτεχνικών κειμένων από το χώρο της ποίησης, της πεζογραφίας και του θεάτρου.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να:

- αναγνωρίζουν και να περιγράφουν σημαντικές τάσεις και ρεύματα, μορφές και δομές της γερμανόφωνης μεταπολεμικής λογοτεχνίας,
- εντοπίζουν στα κείμενα βασικά χαρακτηριστικά των λογοτεχνικών ειδών,
- συγκρίνουν περιεχόμενα, θεματικές και τεχνικές γραφής και να τις εντάσσουν στα ιστορικά και λογοτεχνικά συμφραζόμενα,
- εφαρμόζουν στην πράξη βασικά εργαλεία λογοτεχνικής ανάλυσης,
- χρησιμοποιούν και να αξιοποιούν γερμανόφωνη βιβλιογραφία.

Το μάθημα συνοδεύεται από *Lektürekurs*.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

Ο βαθμός υπολογίζεται ως εξής: 80% διάλεξη + 20% Lektürekurs

Παρέχεται βασική πρωτογενής και δευτερογενής βιβλιογραφία (έντυπα, διαδικτυακές πηγές), ενώ το μάθημα υποστηρίζεται από την ηλεκτρονική τάξη.

3ο εξάμηνο

DAY 02: Εισαγωγή στον επιστημονικό τρόπο εργασίας

Διδάσκουσα: *Έλενα-Φοίβη Χυτήρη*

Όποιος σπουδάζει, δεν έχει να αντιμετωπίσει μόνο έναν μεγάλο όγκο ύλης που θα πρέπει να μελετήσει, αλλά θα πρέπει επίσης, και να «μάθει πώς να μαθαίνει» συστηματικά και να χειρίζεται τα όσα έμαθε. Θα πρέπει δηλαδή, όχι μόνο να αναπαράγει σωστά, σε μια εξέταση, τις γνώσεις που αποκόμισε στο μάθημα, αλλά και να είναι σε θέση να συμμετέχει, ήδη στη διάρκεια των σπουδών του, στην επιστημονική συζήτηση. Η συζήτηση αυτή μπορεί να διεξάγεται τόσο προφορικά όσο και γραπτά. Προφορικά έχει τη μορφή μιας ανακοίνωσης

(Referat) σε ένα σεμινάριο καθώς επίσης και της επακόλουθης συζήτησης στο πλαίσιο αυτό. Γραπτά έχει τη μορφή μιας σεμιναριακής ή/και διπλωματικής εργασίας.

Ουσιώδης προϋπόθεση είναι να μπορεί ο φοιτητής/η φοιτήτρια να αντιμετωπίζει με κριτική σκέψη τα όσα διαβάζει και τα όσα ακούει στις παραδόσεις και τα σεμινάρια, αλλά και να μπορεί να θέτει εύλογα ερωτήματα. Αυτό ισχύει τόσο για τη συζήτηση που γίνεται στα μαθήματα, όσο και για την ενασχόληση με λογοτεχνικά και επιστημονικά κείμενα.

Όλα αυτά έχουν όμως και «υλικές» προϋποθέσεις: Πού και πώς βρίσκει κανείς επιστημονική βιβλιογραφία; Πώς την παραθέτει σωστά; Πώς χειρίζεται τις πληροφορίες από το διαδίκτυο; Τι είναι σε μια επιστημονική εργασία αποδεκτό και ποια είναι τα τυπικά χαρακτηριστικά της;

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που ολοκληρώνουν επιτυχώς το μάθημα είναι σε θέση να:

- βρίσκουν βιβλιογραφία,
- προσανατολίζονται σε βιβλιοθήκες / σε αρχεία,
- επεξεργάζονται κριτικά τη βιβλιογραφία,
- παραθέτουν σωστά τη βιβλιογραφία,
- συντάσσουν ένα handout,
- κάνουν μια προφορική παρουσίαση,
- συντάσσουν μια γραπτή εργασία.

Τρόπος αξιολόγησης: α) εβδομαδιαίες ασκήσεις (20%), β) προφορική παρουσίαση (20%), γ) γραπτή εργασία (60%)

Συγγράμματα (εναλλακτικά):

Moeninghoff, B. & Meyer-Krentler, E. (2019): Arbeitstechniken Literaturwissenschaft (18. Auflage), Wilhelm Fink.

Richter, U. & Fügert, N. (2016). Wissenschaftlich arbeiten und schreiben. Stuttgart: Ernst Klett (ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός βιβλίου 102073012).

DGY 14: Λεξικολογία

Διδάσκων: Γιώαχμ Τάιζεν

Επικουρία: Γιάννης Λουκίσης

Η Λεξικολογία ασχολείται με τις λέξεις μιας γλώσσας και, πρώτα απ' όλα, με το ερώτημα: τι είναι λέξη; Τοποθετείται ανάμεσα στη Μορφολογία, τη Σύνταξη και τη Σημασιολογία και, ως εκ τούτου, θέτει και ερωτήματα όπως: Πώς μπορούν να ταξινομηθούν οι λέξεις; Πώς σχηματίζονται οι λέξεις; Πόσο σημαντικές είναι οι λέξεις σε μια πρόταση; Πώς αποκτούν οι λέξεις τη σημασία τους; Πώς προστίθενται οι λέξεις στο λεξικό (και πώς αφαιρούνται πάλι);

Η εισαγωγική αυτή παράδοση θα θέσει αυτά και άλλα ερωτήματα που αφορούν τη λέξη.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να δώσουν απαντήσεις στα σχετικά ερωτήματα.

Τρόπος αξιολόγησης: ενεργή συμμετοχή και γραπτή εξέταση

DGY 19: Εισαγωγή στη Διδακτική της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας II

Διδάσκουσα: Δάφνη Βηδενμάιερ

Το μάθημα αυτό αποτελεί τη συνέχεια της «Εισαγωγής στη Διδακτική της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας I». Έχει στόχο να γνωρίσουν και να κατανοήσουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες τις θεωρητικές αρχές μάθησης σε συνδυασμό με τις μεθόδους διδασκαλίας του μαθήματος ξένης γλώσσας. Οι θεωρητικές αρχές που παρουσιάζονται και συζητιούνται κριτικά στο μάθημα αφορούν τις θεωρίες κατάκτησης γλώσσας και την επιρροή τους στις μεθόδους διδασκαλίας, τους παράγοντες που επηρεάζουν τη μαθησιακή διαδικασία, καθώς και ζητήματα που αφορούν την κατάκτηση της ξένης γλώσσας.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να:

- περιγράψουν βασικές θεωρίες κατάκτησης γλώσσας και την επιρροή τους στις μεθόδους διδασκαλίας,
- αξιολογούν και να κατηγοριοποιούν τους παράγοντες που επηρεάζουν τη μαθησιακή διαδικασία,
- περιγράψουν και να συνεκτιμούν τη σημασία των θεωρητικών υποθέσεων για την επιτυχή κατάκτηση της ξένης γλώσσας,
- αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών στη διδακτική πράξη.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

DLY 22: Λογοτεχνία του 18ου αιώνα

Διδάσκων: Στέφαν Λίντινγκερ

Το μάθημα αναφέρεται στις προϋποθέσεις και τα χαρακτηριστικά της γερμανικής λογοτεχνίας του 18ου αιώνα. Εξετάζονται τα λογοτεχνικά ρεύματα του Διαφωτισμού, της Θύελλας και Ορμής και του Κλασικισμού και αναλύονται αντιπροσωπευτικά κείμενα από τους χώρους της ποιητικής, της πεζογραφίας, της λυρικής ποίησης και του γερμανικού αστικού δράματος. Ο 18ος αιώνας αποτελεί από πολλές απόψεις σημείο καμπής για τη γερμανική λογοτεχνία και χαρακτηρίζεται από σημαντικές αλλαγές στον τρόπο θεώρησης των λογοτεχνικών θεμάτων, ως συνέπεια της αλλαγής παραδείγματος, την οποία σηματοδοτεί η άνοδος της αστικής τάξης στη Γερμανία.

Από τα μέσα του αιώνα, γύρω στο 1750, και μετά, αρθρώνεται στη γερμανική γλώσσα ένας διαφορετικός λογοτεχνικός λόγος που αντιστοιχεί στην κοσμοθεωρία της ανερχόμενης αστικής τάξης. Εγκαταλείπονται ή αναδιαμορφώνονται τα πρότυπα έκφρασης των αριστοκρατών και οι επιταγές των κανονιστικών ποιητικών, ενώ δημιουργούνται νέα είδη λογοτεχνικών κειμένων που αντλούν τη θεματική τους από τις προσπάθειες προσανατολισμού του αστικού υποκειμένου σε έναν ραγδαία μεταβαλλόμενο κόσμο. Μέσα σε λίγες δεκαετίες γράφονται σημαντικότερα κείμενα της νεότερης γερμανικής γραμματείας, η ιστοριογράφηση της οποίας ξεκινά κατά κανόνα με τον 18ο αιώνα, που στις απαρχές του κυριαρχείται από τις ιδέες του Διαφωτισμού και στα τέλη του, στον απόηχο της Γαλλικής Επανάστασης και ως αντίδραση σε αυτήν, χαρακτηρίζεται από τη διατύπωση του προγράμματος του Γερμανικού Κλασικισμού, κυρίως δια των δύο βασικών εκπροσώπων του, Johann Wolfgang Goethe και Friedrich Schiller.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν σημαντικές τάσεις και ρεύματα, μορφές και δομές

της γερμανικής λογοτεχνίας του 18ου αιώνα,

- να προσεγγίζουν με επιστημονικό τρόπο κείμενα της γερμανικής λογοτεχνίας του 18ου αιώνα, αναγνωρίζοντας θεματικές και μορφικές ιδιαιτερότητες και να τα εντάσσουν στα ιστορικά και λογοτεχνικά συμφραζόμενα,
- να εφαρμόζουν στην πράξη εργαλεία λογοτεχνικής ανάλυσης, να επεξεργάζονται τη σχετική γερμανόφωνη βιβλιογραφία.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

DLY 27: Συγκριτική Φιλολογία

Διδάσκουσα: *Αναστασία Αντωνοπούλου*

Η Συγκριτική Γραμματολογία εξετάζει τα λογοτεχνικά κείμενα από μια υπερεθνική σκοπιά, εφόσον η λογοτεχνία αποτελεί, πράγματι, ένα διεθνές πολιτισμικό φαινόμενο. Τα λογοτεχνικά κείμενα, μπορεί να εντάσσονται σε μια εθνική λογοτεχνία, βρίσκονται, ωστόσο, πάντοτε σε επαφή με λογοτεχνίες άλλων γλωσσικών και πολιτισμικών παραδόσεων, σε σχέση αλληλεπιδράσεων, προσλήψεων και μεταφοράς πολιτισμού (Kulturtransfer). Παράλληλα η λογοτεχνία βρίσκεται σε μια ευρύτερη συνοχή και σε δημιουργικό διάλογο με τις άλλες τέχνες (π.χ. ζωγραφική, μουσική, κινηματογράφος) και με άλλα πνευματικά φαινόμενα ή επιστήμες (π.χ. Φιλοσοφία, Ψυχολογία, Ιατρική). Η Συγκριτική Γραμματολογία αναδεικνύει, λοιπόν, μέσω συγκρίσεων αυτές τις διεθνείς λογοτεχνικές διασταυρώσεις και μελετά τα λογοτεχνικά φαινόμενα στα διακαλλιτεχνικά, διαπολιτισμικά και διεπιστημονικά τους συμφραζόμενα.

Το μάθημα αποτελεί μια Εισαγωγή στη θεωρία και την πράξη της Συγκριτολογίας και στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητριών και φοιτητών με τις μεθόδους και τα θεωρητικά εργαλεία αυτού του επιστημονικού πεδίου, έτσι ώστε με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/η φοιτήτρια :

- να γνωρίζει την ιστορία του κλάδου και τα βασικά πεδία εφαρμογών του
- να μπορεί χρησιμοποιεί τη σχετική επιστημονική ορολογία και να ανταποκρίνεται σε συγκριτολογικούς προβληματισμούς
- να γνωρίζει και να εφαρμόζει στην πράξη εργαλεία λογοτεχνικής και συγκριτολογικής ανάλυσης
- να είναι σε θέση να εξετάζει συγκριτικά κείμενα προερχόμενα από διαφορετικές εθνικές λογοτεχνίες
- να αντιμετωπίζει συγκριτικά τις σχέσεις της λογοτεχνίας με άλλες τέχνες.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

5ο και 7ο εξάμηνο

DGA 30: Φωνητική / Φωνολογία

Διδάσκουσα: *Ευδοκία Μπαλάση*

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η παρουσίαση των σημαντικών θεωρητικών εξελίξεων στον κλάδο της Φωνολογίας.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν τις σημαντικότερες εξελίξεις στη δομική φωνολογία, τη γενετική φωνολογία και τη μετρική φωνολογία,
- να αναλύουν φωνολογικά φαινόμενα διαφόρων γλωσσών .

Τρόπος αξιολόγησης: *προφορική εξέταση ή γραπτή εργασία*

DGA 31: Μορφολογία

Διδάσκουσα: *Μαρία Κολιοπούλου*

Στόχος του μαθήματος είναι η εις βάθος ανάλυση μορφολογικών αρχών, διαδικασιών και φαινομένων. Θα μελετηθούν ομοιότητες και διαφορές ποικίλων γλωσσών με έμφαση στη Γερμανική. Επιπλέον, θα διερευνηθεί το πώς αλληλεπιδρούν οι μορφολογικές ιδιότητες με φωνολογικά και συντακτικά φαινόμενα. Παραδείγματα μελετών, τόσο από το πεδίο της μορφολογίας όσο και από τα διάφορα διεπίπεδα με περαιτέρω επιμέρους κλάδους, θα αναλυθούν εποικοδομητικά και θα χρησιμοποιηθούν ως βάση για επιστημονικές παρουσιάσεις.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα κατανοούν μορφολογικά φαινόμενα σε όλη τους την έκταση, καθώς και ότι θα μπορούν να παρουσιάζουν ερευνητικά ερωτήματα και θεωρητικές επιχειρηματολογίες.

Τρόπος αξιολόγησης: *ενεργή συμμετοχή (20%), προφορική παρουσίαση (υποχρεωτική – 30%) και γραπτή εργασία (υποχρεωτική – 50%)*

DGA 33: Ζητήματα Γερμανικής Σύνταξης

Διδάσκων: *Βίνφριντ Λέχνερ*

Το μάθημα πραγματεύεται θεμελιώδεις ιδιότητες της σύνταξης της γερμανικής γλώσσας, με ιδιαίτερη έμφαση στις διαφορές ανάμεσα στα Γερμανικά και τα Ελληνικά. Στη διάρκεια του μαθήματος, θα εισαχθούν νέες μέθοδοι ανάλυσης των προτάσεων. Στα θέματα συμπεριλαμβάνονται η σύνταξη των αναφορικών προτάσεων, των απαρεμφάτων και των παρεμφατικών συμπληρωματικών προτάσεων, τα πλεοναστικά στοιχεία, η παθητικοποίηση, τα μέσα αποθετικά ρήματα, οι μη εκπεφρασμένοι όροι (sich), η επιλογή βοηθητικού, οι δομές του αποτελέσματος και η παραγωγική μορφολογία (προθήματα μεταβατικότητας,

ονοματοποιήσεις, μετοχές).

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που θα ολοκληρώσουν με επιτυχία το σεμινάριο θα έχουν τις εξής ικανότητες:

- Θα γνωρίζουν τις συντακτικές αναλύσεις συγκεκριμένων δομών της γερμανικής γλώσσας.
- Θα αναγνωρίζουν τα βασικά συντακτικά χαρακτηριστικά μιας ανάλυσης.
- Θα περιγράφουν μια απλή συντακτική ανάλυση και θα εκφράζουν την περιγραφή με δικά τους λόγια.
- Θα έχουν τις βάσεις για την απαγωγική, αναλυτική επιχειρηματολογία: την ικανότητα να διακρίνουν και να επιλέγουν μεταξύ διαφορετικών θεωριών και να αιτιολογούν την επιλογή τους.
- Θα διαβάζουν και θα κατανοούν απλά κείμενα από την ειδική βιβλιογραφία της σύνταξης.

Τρόπος αξιολόγησης: *ασκήσεις και γραπτή εργασία*

DGA 34: Λεξικολογία

Διδάσκουσα: *Μαρία Κολιοπούλου*

Το σεμινάριο πραγματεύεται τη σχέση των λεξικών με τις φυσικές γλώσσες και το νοητικό λεξικό. Στα πρώτα μαθήματα θα επαναληφθούν βασικές λεξικολογικές έννοιες. Θα μελετηθούν τα διαφορετικά επίπεδα μιας λεξικολογικής ανάλυσης, καθώς και διάφορες πτυχές του λεξιλογίου. Το σεμινάριο ασχολείται επίσης με λεξικογραφικά θέματα. Θα δοθεί μία σύντομη ιστορία της λεξικογραφίας. Επιπλέον θα παρουσιαστούν διάφορα είδη λεξικών και θα αναλυθούν οι βασικές αρχές της δομής τους.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες

- θα κατανοούν το πεδίο της λεξικολογίας,
- θα μπορούν να εξετάζουν σχετικά ερευνητικά ερωτήματα και
- να παρουσιάζουν λεξικολογικά ή λεξικογραφικά θέματα.

Τρόπος αξιολόγησης: *ενεργή συμμετοχή (20%), προφορική παρουσίαση (υποχρεωτική – 30%) και γραπτή εργασία (υποχρεωτική – 50%)*

DGA 36: Συγκριτική Γλωσσολογία

Διδάσκουσα: *Αγγελική Τσόκογλου*

Η Συγκριτική Γλωσσολογία ως κλάδος της Γλωσσολογίας κατατάσσεται τόσο στη θεωρητική όσο και στην εφαρμοσμένη Γλωσσολογία. Το σεμινάριο έχει, ως εκ τούτου, διττό στόχο:

- Σε θεωρητικό επίπεδο πραγματευόμαστε συγκριτικά επιλεγμένα γραμματικά φαινόμενα της Γερμανικής και της Ελληνικής γλώσσας, με βάση την περιγραφική γραμματική ή/και τη Γενετική Γραμματική, ώστε να εντοπιστούν, να περιγραφούν και να αναλυθούν ομοιότητες και διαφορές που διέπουν τις δύο γλώσσες.
- Σε επίπεδο εφαρμογής προτείνονται τρόποι αξιοποίησης των πορισμάτων της θεωρητικής συγκριτικής ανάλυσης στη διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εργασία κατόπιν προφορικής εισήγησης*

DGB 46: Γλωσσολογία της Γραφής

Διδάσκων: *Γιόαχιμ Τάιζεν*

Για πολύ καιρό ο γραπτός λόγος δεν αποτελούσε αντικείμενο της Γλωσσολογίας, γι' αυτό και η γλωσσολογία της γραφής αποτελεί έναν πολύ νέο επιστημονικό κλάδο. Ασχολείται με όλες τις πλευρές της αμιγώς γραπτής επικοινωνίας, εκκινεί δηλαδή από τις διαφορές ανάμεσα στον προφορικό και τον γραπτό λόγο και θέτει ερωτήματα όπως: Πώς μετα-γράφεται η ομιλία; Διότι δεν υπάρχουν μόνο τα γράμματα της αλφαβήτου ή δεν έχουμε μόνο βιβλία – παλαιότερα, για παράδειγμα, υπήρχαν πάπυροι, λίθινες επιγραφές κ.ά. Όπως η γλώσσα, έτσι λοιπόν και η γραφή έχει τη δική της ιστορία, και το ερώτημα: «πώς γράφει κανείς σωστά» μας απασχολεί ακόμα και σήμερα.

Στο σεμινάριο θα μας απασχολήσει η ορθογραφία, λιγότερο η καλλιγραφία, περισσότερο η τυπογραφία, στην οποία συγκαταλέγεται πλέον και η (γραφτή) διαμόρφωση ιστοσελίδων στο διαδίκτυο. Επιπλέον, θα ασχοληθούμε με το ερώτημα πώς μαθαίνουμε να γράφουμε και τι ακριβώς συμβαίνει όταν γράφουμε (σε αντίθεση με την ομιλία).

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να:

- διακρίνουν διαφορετικούς τύπους και συστήματα γραφής,
- γνωρίζουν και να κατανοούν τους βασικούς σταθμούς της ιστορίας της γραφής,
- περιγράφουν τις ιδιαιτερότητες της γραπτής επικοινωνίας,
- κατανοούν την εκμάθηση/κατάκτηση και τη διαδικασία της γραφής.

Τρόπος αξιολόγησης: *ενεργή συμμετοχή, προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία*

DGB 47: Εκμάθηση Δεύτερης / Ξένης Γλώσσας

Διδάσκουσα: *Δάφνη Βηδενμάιερ*

Στο μάθημα αυτό θα εξεταστούν θεωρίες εκμάθησης της Γερμανικής ως δεύτερης ή/και ως ξένης γλώσσας. Οι θεωρίες αυτές θα συσχετιστούν κυρίως με κοινωνικογλωσσολογικές παραμέτρους με βάση το Ενιαίο Πλαίσιο Αναφοράς για τις γλώσσες και με συγκεκριμένα εκπαιδευτικά προβλήματα. Το μάθημα στοχεύει στο να αναπτύξουν οι φοιτήτριες και φοιτητές γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με τον σχεδιασμό του γλωσσικού μαθήματος για μαθήτριες και μαθητές της Γερμανικής ως δεύτερης ή/και ως ξένης γλώσσας. Οι φοιτήτριες και φοιτητές θα εξοικειωθούν με τις θεωρίες εκμάθησης της δεύτερης ή/και της ξένης γλώσσας και θα έχουν την ευκαιρία να σχεδιάσουν στη βάση αυτή αιτιολογημένες προτάσεις διδασκαλίας, ώστε να συσχετίσουν τη θεωρία με τη διδακτική πράξη.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και φοιτητές αναμένεται να:

- περιγράφουν τις κυριότερες θεωρίες και τις βασικές αρχές εκμάθησης της δεύτερης ή/και της ξένης γλώσσας,

- αξιοποιούν τη θεωρητική γνώση στο πλαίσιο του σχεδιασμού συγκεκριμένων διδακτικών προτάσεων,
- αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών στη διδακτική πράξη.

Το μάθημα υποστηρίζεται διδακτικά και από την ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

DGC 49: Υπολογιστική Γλωσσολογία

Διδάσκουσα: *Χριστίνα Αλεξανδρή*

Το σεμινάριο αυτό αποτελεί Εισαγωγή στην Υπολογιστική Γλωσσολογία και στοχεύει στην παρουσίαση των υπολογιστικών εφαρμογών της Σύνταξης, της Μορφολογίας, της Σημασιολογίας και της Πραγματολογίας, καθώς και την μετάφραση των κανόνων τους σε υλοποιήσιμη μορφή που μπορεί να χρησιμοποιεί ως βάση για την κατασκευή προγραμμάτων. Παρουσιάζεται μια εισαγωγή στην Μηχανική Μετάφραση, στην Ηλεκτρονική Λεξικογραφία, στην Κατασκευή και Συντήρηση Σωμάτων Κειμένων, καθώς και στα Διαλογικά Συστήματα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζουν βασικές θεωρητικές αρχές της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας,
- κατέχουν τις βασικές έννοιες των πεδίων εφαρμογής της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας και να έχουν μια γενική άποψη των μεθόδων και τεχνικών που χρησιμοποιούνται,
- εκπονήσουν μια μικρή εργασία που αφορά τον σχεδιασμό ή την αξιολόγηση Συστήματος ή Βάσης Δεδομένων.

Μαθησιακοί στόχοι

Μαθησιακοί στόχοι του μαθήματος είναι

- η εξοικείωση με τις εφαρμογές του γνώριμου επιστημονικού πεδίου της Γλωσσολογίας στην Υπολογιστική Γλωσσολογία,
- η πρακτική χρήση της γλωσσικής γνώσης για την αποτελεσματική κατασκευή και αξιολόγηση συστημάτων επεξεργασίας φυσικής γλώσσας σε διάφορους τομείς της Πληροφορικής και της Τεχνητής Νοημοσύνης,
- η χρήση και επεξεργασία της σχετικής γερμανόφωνης βιβλιογραφίας.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έχουν εξοικειωθεί με τις εφαρμογές του επιστημονικού πεδίου της Γλωσσολογίας στην Υπολογιστική Γλωσσολογία και θα είναι σε θέση

- να εκπονήσουν μια μικρή εργασία που αφορά τον σχεδιασμό ή την αξιολόγηση Συστήματος ή Βάσης Δεδομένων,
- να αποκτήσουν βασικές προσλαμβάνουσες στην χρήση και επεξεργασία της σχετικής γερμανόφωνης και διεθνούς βιβλιογραφίας,
- να χρησιμοποιήσουν την γλωσσική γνώση για την αποτελεσματική κατασκευή και αξιολόγηση συστημάτων επεξεργασίας φυσικής γλώσσας σε διάφορους τομείς της Πληροφορικής και της Τεχνητής Νοημοσύνης,

- να γνωρίζουν βασικές θεωρητικές αρχές της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας,
- να κατέχουν τις βασικές έννοιες των πεδίων εφαρμογής της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας και να έχουν μια γενική άποψη των μεθόδων και τεχνικών που χρησιμοποιούνται,
- να επεξεργάζονται δημιουργικά και να εφαρμόζουν θεωρητικά εργαλεία και σύγχρονες ερευνητικές μεθόδους στην πράξη,
- να κατανοούν, να συγκρίνουν και να αξιολογούν μεθοδολογικά εργαλεία.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εργασία*

DGD 56 (ΠΔΕ 2): Η Διδασκαλία της Γερμανικής στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Διδάσκουσα: *Έλενα-Φοίβη Χυτήρη (Επίβλεψη Μάριος Χρύσου)*

Η πρώιμη εκμάθηση της ξένης γλώσσας συνδέεται αφενός με μαθησιακά οφέλη και αφετέρου με την πολυγλωσσία ως στόχο του Συμβουλίου της Ευρώπης. Είναι, επομένως, λογικό, η διδασκαλία της πρώτης ξένης γλώσσας και της Γερμανικής ως δεύτερης ξένης γλώσσας να ξεκινούν από τις πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου στην ελληνική δημόσια εκπαίδευση. Το μάθημα στοχεύει στο να αναπτύξουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες σχετικά με τη διδασκαλία της ξένης γλώσσας σε μαθητές νεαρής ηλικίας. Προς την κατεύθυνση αυτή οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα ευαισθητοποιηθούν ως προς τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει η εκμάθηση της ξένης γλώσσας σε πρώιμη ηλικία και θα εμβραθύνουν σε βασικές έννοιες της σύγχρονης Διδακτικής των γλωσσών για τη συγκεκριμένη ομάδα στόχο. Επιπλέον, θα εξετάσουν κατάλληλες διδακτικές πρακτικές για την ανάπτυξη της γλωσσικής ικανότητας σε μαθητές και μαθήτριες νεαρής ηλικίας.

Τέλος, θα συσχετίσουν τις αποκτηθείσες γνώσεις και δεξιότητες με την εμπειρία της πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο της διδασκαλίας της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, αντιπαραβάλλοντας κριτικά θεωρητικές αρχές και διδακτική πράξη.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να μπορούν να:

- περιγράψουν τις ιδιαιτερότητες της πρώιμης εκμάθησης ξένων γλωσσών στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και να προσαρμόζουν τις αρχές της Διδακτικής των γλωσσών στη συγκεκριμένη ομάδα στόχο,
- επιλέγουν (πολυτροπικά) γλωσσικά ερεθίσματα, τα οποία επιτρέπουν την ολιστική προσέγγιση της ξένης γλώσσας, εστιάζοντας κατά πρώτο λόγο στο περιεχόμενο και στην ανάπτυξη διαπολιτισμικής συνείδησης και κατά δεύτερο λόγο σε απλές γλωσσικές δομές,
- εφαρμόζουν τις αρχές της διαθεματικότητας και της διαφοροποιημένης μάθησης αξιοποιώντας κατάλληλη θεματολογία και κατάλληλες μορφές (συν)εργασίας στην τάξη,
- αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών της πρώιμης ξενόγλωσσης αγωγής στη διδακτική πράξη, συσχετίζοντας κριτικά τις γνώσεις που απέκτησαν στο μάθημα και την εμπειρία της πρακτικής άσκησης.

Τρόπος αξιολόγησης: *α) προφορική παρουσίαση (20%), β) δημιουργία εποπτικού υλικού (20%), γ) γραπτή εργασία (60%)*

DGD 61 (ΠΑΕ 3): Ανάπτυξη λεξικολογικής Ικανότητας στη διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας

Διδάσκουσα: *Ιωάννα Καρβέλα*

Στόχος του μαθήματος είναι η ενασχόληση των φοιτητών και φοιτητριών με λεξιλογικά φαινόμενα της Γερμανικής (από μεμονωμένες λέξεις, λεξιλογικές συνάψεις έως και στερεότυπες εκφράσεις) υπό το πρίσμα της διδασκαλίας τους σε μαθητές που μαθαίνουν τη Γερμανική ως ξένη γλώσσα.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να είναι σε θέση να:

- ορίζουν την έννοια 'λεξιλογική ικανότητα' σε συνάρτηση με το μάθημα της ξένης γλώσσας
- εξετάζουν και να αναλύουν λεξιλογικά φαινόμενα από την πλευρά της ένταξής τους στο μάθημα της Γερμανικής Γλώσσας
- να κρίνουν τα περιεχόμενα αναλυτικών προγραμμάτων και διδακτικών βιβλίων ως προς την ανάπτυξη της λεξιλογικής ικανότητας των μαθητών
- σχεδιάζουν διδακτικές ενότητες που αφορούν τη διδασκαλία του λεξιλογίου της Γερμανικής Γλώσσας.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εργασία*

DLA 65: Λογοτεχνία μεταξύ 1900 και 1945

Διδάσκουσα: *Αναστασία Χουρναζίδη (Επίβλεψη Κατερίνα Καρακάση)*

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος θα παρουσιαστούν αποσπάσματα από το έργο του Robert Musil *Ο άνθρωπος χωρίς ιδιότητες*, το οποίο έχει χαρακτηριστεί από τους μελετητές του ως η μεγαλύτερη εγκυκλοπαίδεια του μοντέρνου πολιτισμού. Πρόκειται για ένα έργο με ένα πλούσιο πεδίο προσώπων, θεμάτων, εντατικού διαλόγου με ενσωματωμένες περιγραφές και παρατηρήσεις σε μορφή δοκιμίου και μια πληθώρα παρομοιώσεων και αναλύσεων.

Το έργο του Robert Musil προσφέρει μία εξονυχιστική περιγραφή των συνθηκών και των μορφών της ταυτότητας του ατόμου σε σχέση με τη σημασιολογία και τη δομή της μοντέρνας κοινωνίας, της οποίας η ενότητα μόνο ως κάτι περίπλοκο μπορεί κάποιος να βιώσει, ως κάτι χωρίς κέντρο, χωρίς ομοιομορφία και χωρίς ένα εννοιολογικό πλαίσιο. Μέσω της λειτουργικής διαφοροποίησης η μοντέρνα κοινωνία στις αρχές του 20^{ου} αιώνα έχει γίνει τόσο χαοτική, που δεν είναι σε θέση να προετοιμάσει και να εξασφαλίσει την ταυτότητα του ατόμου μέσα σε αυτήν. Η πολιτισμική προστακτική της μοντέρνας εποχής απαιτεί από τα άτομα αυτό ακριβώς που καθιστά αδύνατο: Να έχουν μία οντότητα, ενώ αφαιρεί τις κοινωνικές αρχές και τα πλαίσια, που θα έδιναν στο άτομο ένα σημασιολογικό στήριγμα.

Η όλη κατάσταση, στην οποία έχουν περιέλθει οι ήρωες παρουσιάζεται όχι ως προσωπική αποτυχία των ιδίων, αλλά αποδεικνύεται ότι αντιθέτως υπάρχει διέξοδος. Αυτή η διέξοδος είναι η ύπαρξη του Πιθανού, κάτι που ήδη ο Αριστοτέλης προσδιόρισε στην *Ποιητική* του ως σκοπό της Τέχνης. Ο κόσμος στο έργο του Musil γίνεται ένα πειραματικό εργαστήριο, όπου το πιθανό 'Εγώ' βρίσκει έδαφος σε μία άλλη κατάσταση για να διευρύνει τα βιώματά του. Εδώ ακριβώς εστιάζει ο Musil την αποστολή της λογοτεχνίας, που δεν αναλώνεται στην περιγραφή του υπάρχοντα κόσμου, αλλά στην επινόηση και ανακάλυψη πιθανών κόσμων και πιθανών πραγματικοτήτων.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

- να έχουν εξοικειωθεί με σημαντικά κοινωνικά χαρακτηριστικά της ιστορικής περιόδου μεταξύ 1900 και 1945, όπως αυτά αποτυπώνονται στο έργο του Musil,
- να αναγνωρίζουν και να αναλύουν τις συγκρούσεις του ατόμου με το κοινωνικό του περιβάλλον,
- να περιγράφουν και να ερμηνεύουν θέματα, περιεχόμενα, μορφές και δομές του λογοτεχνικού έργου του Musil.

Τρόπος αξιολόγησης: Τρόπος αξιολόγησης: α) ενεργός συμμετοχή (20%), β) προφορική παρουσίαση (30%), γ) γραπτή εργασία (50%)

DLA 69: Vormärz / Biedermeier / Ρεαλισμός

Διδάσκουσα: Κατερίνα Μητραλέξη

Heinrich Heine: *Deutschland. Ein Wintermärchen*

Ο όρος "Vormärz" αναφέρεται στις δεκαετίες πριν από τη Γερμανική Επανάσταση του 1848 και ειδικότερα στην πολιτική ποίηση της εποχής.

Στο παρόν σεμινάριο θα ασχοληθούμε με την έμμετρη σάτιρα του Heinrich Heine (1797-1856) *Deutschland. Ein Wintermärchen* (1843/44). Το κείμενο αντανάκλα εντυπώσεις και σκέψεις από δύο ταξίδια που ο συγγραφέας, εξόριστος στο Παρίσι από το 1831, πραγματοποιεί το 1843 και το 1844 στη Γερμανία. Με πικρή ειρωνεία, αλλά και με νοσταλγική αγάπη, ο ποιητής καταγράφει τις γερμανικές συνθήκες και τα κακώς κείμενα ασκώντας σκληρή κοινωνική και πολιτική κριτική από μια δημοκρατική-προοδευτική σκοπιά. Όσο πικρόχολα όμως κι αν διακωμωδεί ο Heine την κατάσταση στη Γερμανία, τόσο διαφαίνεται μέσα από τους στίχους του και την απλή μορφή του ποιήματος, πρότυπο της οποίας είναι η γερμανική λαϊκή ποίηση (Volkslied), η αγωνία και η έννοιά του για την πατρίδα του. Πρόκειται για μια σημαντική περίοδο της πολιτικής και λογοτεχνικής ιστορίας της Γερμανίας. Είναι η εποχή της πρώιμης εκβιομηχάνισης, η εποχή του Marx και του Engels, η εποχή πριν την μεγάλη αστική επανάσταση του Μαρτίου 1848, που δεν είχε αίσιο τέλος. Κοινωνικά και λογοτεχνικά η κατακερματισμένη Γερμανία ζει μέσα στην αστική αρμονία της εποχής Biedermeier τιμά τους κλασικούς της ποιητές ή καταφεύγει σε ρομαντικά όνειρα περασμένης μεσαιωνικής δόξας. Ο Heine αντιπαραθέτει σε αυτό μια εντελώς διαφορετική αντίληψη για τη ζωή και την τέχνη, προαναγγέλλοντας έτσι την εποχή της νεωτερικότητας. Απαιτεί από τους ποιητές πολιτική στάση και άποψη, επίγνωση της κοινωνικής και πολιτικής πραγματικότητας και αντιμετώπισή της, η «εποχή της τέχνης» (Kunstperiode) του Goethe και των ρομαντικών ποιητών έχει τελειώσει. Το επικό ποίημα *Deutschland. Ein Wintermärchen* αποτελεί παράδειγμα αυτής της θεώρησης της τέχνης και σηματοδοτεί τις απαρχές της πολιτικής ποίησης στη Γερμανία.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να

- να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν σημαντικά θέματα και δομές της λογοτεχνίας Vormärz
- να ασχολούνται κριτικά με τη σχετική δευτερογενή βιβλιογραφία,
- να παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους σε ακαδημαϊκό πλαίσιο, τόσο προφορικά όσο και γραπτά.

Τρόπος αξιολόγησης: α) ενεργός συμμετοχή (20%), β) προφορική παρουσίαση (30%), γ) γραπτή εργασία (50%)

DLB 71: Λογοτεχνία και Μέσα

Διδάσκουσα: Χουρναζίδη Αναστασία (Επίβλεψη Κατερίνα Καρακάση)

Στο πρώτο μέρος του σεμιναρίου θα μας απασχολήσει η Λογοτεχνία ως μέσο. Θα εξετάσουμε, στη βάση της παραδοσιακής αντίληψης για την γλώσσα (από τον Πλάτωνα μέχρι τον Schiller), τη λεγόμενη κρίση της γλώσσας, η οποία κλιμακώνεται στις αρχές του 20ού αιώνα, π.χ. στο έργο του Hofmannsthal ή του Kafka. Στη συνέχεια θα αναλύσουμε παραδειγματικά τις σχέσεις της Λογοτεχνίας με άλλα –μεταξύ αυτών και τεχνικά– μέσα (π.χ. εικαστικές τέχνες, ταινίες, νέες μορφές στο διαδίκτυο κ.ά.).

Τρόπος αξιολόγησης: Τρόπος αξιολόγησης: α) ενεργός συμμετοχή (20%), β) προφορική παρουσίαση (30%), γ) γραπτή εργασία (50%)

DLB 77: Λογοτεχνία και Οικολογία

Διδάσκουσα: Αναστασία Αντωνοπούλου

Μια από τις πιο παραγωγικές εξελίξεις στη Θεωρία της Λογοτεχνίας του 21ου αιώνα είναι η οικολογική στροφή (*ecological turn*), στο πλαίσιο της οποίας καθιερώθηκε η οικοκριτική (*Ecocriticism*), με στόχο να φωτίσει τη σχέση μεταξύ λογοτεχνίας και οικολογίας και να ευαισθητοποιήσει για τις οικολογικές κρίσεις. Στόχος του μαθήματος, λοιπόν, είναι η διερεύνηση της λογοτεχνικής ενασχόλησης με οικολογικά ζητήματα στο πλαίσιο της τρέχουσας έρευνας. Πώς παρουσιάζεται η φύση στη λογοτεχνία και την τέχνη; Πώς θεματοποιούνται λογοτεχνικά η κλιματική αλλαγή και η περιβαλλοντική καταστροφή; Τι σημαίνει Nature Writing; Εκτός από την εισαγωγή σε κεντρικά ερωτήματα και πεδία εργασίας της οικοκριτικής (π.χ. μεταποικιακή, φεμινιστική οικοκριτική, λογοτεχνία ως πολιτισμική οικολογία, οικολογική αφήγηση κ.ά.), έμφαση θα δοθεί στην παραδειγματική ανάλυση αντιπροσωπευτικών λογοτεχνικών κειμένων της γερμανόφωνης λογοτεχνίας.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν βασικές θέσεις του Ecocriticism
- να έχουν έναν ικανοποιητικό βαθμό εξοικείωσης με τις διαφορετικές θεωρητικές του κατευθύνσεις
- να αναλύουν κείμενα βασιζόμενοι στις σχετικές θεωρίες,
- να είναι ευαισθητοποιημένοι για θέματα παρουσίασης οικολογικών ζητημάτων στη λογοτεχνία
- να εργαστούν αυτόνομα πάνω σε ένα επιλεγμένο θέμα και να παρουσιάσουν τα αποτελέσματα στο μάθημα
- να συγγράψουν μια επιστημονική εργασία πάνω σε ένα επιλεγμένο θέμα

Τρόπος εξέτασης: α) ενεργή συμμετοχή (20%), β) προφορική παρουσίαση (30%), γ) γραπτή εργασία (50%)

DLC 78: Κριτική Λογοτεχνικής Μετάφρασης

Διδάσκουσα: Θεολογία Τράκα

Αυτό το θεωρητικό και συνάμα πρακτικό σεμινάριο στοχεύει στη θεμελιωμένη επεξεργασία και εφαρμογή κριτηρίων ανάλυσης και αξιολόγησης για τη μετάφραση λογοτεχνικών και δοκιμιακών κειμένων.

Στις εισαγωγικές διδακτικές ενότητες, με βάση την τρέχουσα διεθνή ερευνητική βιβλιογραφία, παρουσιάζονται οι διάφορες μεταφρασεολογικές προσεγγίσεις στην κριτική της λογοτεχνικής μετάφρασης. Έπειτα θα συγκροτηθεί ένα εκτεταμένο πλέγμα ανάλυσης και αξιολόγησης, το οποίο θα αξιοποιηθεί συγκεκριμένα σε πολλαπλές μεταφράσεις επιλεγμένων λογοτεχνικών και δοκιμιακών κειμένων από τα γερμανικά στα ελληνικά.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

- να αντιλαμβάνονται τα χαρακτηριστικά και τις ιδιόζουσες απαιτήσεις της λογοτεχνικής μετάφρασης,
- να αποκρυσταλλώνουν γενικά κριτήρια ανάλυσης και αξιολόγησης για λογοτεχνικές μεταφράσεις,
- να εφαρμόζουν προσφυώς ένα λεπτομερές πλέγμα ανάλυσης και αξιολόγησης για τη μετάφραση λογοτεχνικών και δοκιμιακών κειμένων από τα γερμανικά στα ελληνικά,
- να συγκρίνουν μεθοδικά διάφορες λογοτεχνικές μεταφράσεις,
- να προτείνουν κατά περίπτωση εποικοδομητικά και να συζητούν κριτικά εναλλακτικές μεταφραστικές λύσεις.

Πληροφορίες σχετικά με το μάθημα, βασική και πρόσθετη βιβλιογραφία, επιμέρους θέματα, υλικά εργασίας και σεμιναριακές ασκήσεις θα αναρτηθούν σε ηλεκτρονική μορφή στην πλατφόρμα eClass.

Τρόπος αξιολόγησης: ενεργός συμμετοχή 20% και γραπτή εργασία 80%

DLD 81: Διαπολιτισμικά Ζητήματα

Διδάσκουσα: Αγλαΐα Μπλιούμη

Το μάθημα στοχεύει στην παρουσίαση διαπολιτισμικών ζητημάτων μέσω της γερμανόφωνης λογοτεχνίας. Επιδιώκονται οι εξής στόχοι: α) εμβαθύνουμε σε σημαντικές σχετικές τάσεις και συγγραφείς, β) παράλληλα αναλύονται τα κοινωνικο-πολιτισμικά συμφραζόμενα και γ) οι φοιτητές και οι φοιτήτριες εξασκούνται σε αυτόνομες αναλύσεις και κριτικές αναγνώσεις.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν σημαντικές τάσεις και ρεύματα, μορφές και δομές της σύγχρονης γερμανόφωνης λογοτεχνίας,

- να συγκρίνουν περιεχόμενα, θεματικά πεδία και τεχνικές συγγραφής, καθώς και να τις εντάσσουν στα ιστορικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα,
- να εφαρμόζουν στην πράξη μοντέλα λογοτεχνικής ανάλυσης.

Τρόπος αξιολόγησης: α) προφορική εισήγηση, β) γραπτή εργασία